TEISINGUMO TEISMO (dešimtoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. lapkričio 21 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teisės aktų derinimas – Atvirieji duomenys ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinis naudojimas – Direktyva (ES) 2019/1024 – 1 straipsnis – Taikymo sritis – 2 straipsnis – Dokumentų „pakartotinio naudojimo“ sąvoka – Teisė susipažinti su viešojo sektoriaus institucijos turimais dokumentais“

Byloje C-336/23

dėl *Visoki upravni sud* (Aukštasis administracinis teismas, Kroatija) 2023 m. gegužės 25 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2023 m. gegužės 26 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

HP – Hrvatska pošta d.d.

prieš

Povjerenik za informiranje,

dalyvaujant

STAS d.o.o.,

TEISINGUMO TEISMAS (dešimtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas D. Gratsias (pranešėjas), ketvirtosios kolegijos pirmininkas I. Jarukaitis, ir teisėjas Z. Csehi,

generalinis advokatas P. Pikamäe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

– *Povjerenik za informiranje*, atstovaujamo Z. Pičuljan,

– Kroatijos vyriausybės, atstovaujamos G. Vidović Mesarek,

* Proceso kalba: kroatų.

– Čekijos vyriausybės, atstovaujamos J. Očková, M. Smolek ir J. Vláčil,

– Austrijos vyriausybės, atstovaujamos A. Posch ir J. Schmoll,

– Europos Komisijos, atstovaujamos U. Małecka, M. Mataija ir G. Meessen,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019, p. 56) 1 straipsnio 2 dalies ir 2 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant *HP – Hrvatska pošta d.d.* (toliau – HP) ir *Povjerenik za informiranje* (Informacijos pareigūnas, Kroatija) ginčą dėl HP gauto prašymo pateikti informaciją, kuriuo siekta, be kita ko, susipažinti su statybų sutartimis, tarpinio mokėjimo pažymomis ir pastato priėmimo aktais.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 2019/1024 9, 13, 23 ir 70 konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„(9) viešojo sektoriaus informacija yra itin svarbus duomenų, kuriais gali būti prisidedama prie vidaus rinkos tobulinimo ir naujų pritaikymo būdų, skirtų vartotojams ir juridiniams subjektams, plėtojimo, šaltinis. Išmanus duomenų naudojimas, įskaitant jų tvarkymą pasitelkiant dirbtinio intelekto programas, gali daryti transformacinį poveikį visiems ekonomikos sektoriams.

<…>

(13) vienas iš pagrindinių vidaus rinkos sukūrimo tikslų – sukurti sąlygas, palankias paslaugų ir produktų plėtojimui visoje [Europos] Sąjungoje ir valstybėse narėse. Viešojo sektoriaus informacija arba vykdant viešąją užduotį ar teikiant visuotinės svarbos paslaugą surinkta, parengta, atgaminta ir išplatinta informacija yra svarbi pirminė medžiaga skaitmeninio turinio produktams ir paslaugoms ir taps netgi dar svarbesniu turinio šaltiniu plėtojant tokias pažangiąsias skaitmenines technologijas kaip dirbtinis intelektas, paskirstytojo registro technologijos ir daiktų internetas. <…>

<…>

(23) <…> Ši direktyva valstybėms narėms nustato pareigą užtikrinti, kad visus esamus dokumentus būtų galima pakartotinai naudoti, išskyrus tuos atvejus, kai prieiga prie jų ribojama arba draudžiama pagal nacionalines prieigos prie dokumentų taisykles arba atsižvelgiant į kitas šioje direktyvoje nustatytas išimtis. Ši direktyva grindžiama esamomis prieigos tvarkomis valstybėse narėse ir ja nekeičiamos nacionalinės prieigos prie dokumentų taisyklės. Ji netaikoma tais atvejais, kai piliečiai arba juridiniai subjektai pagal atitinkamą prieigos tvarką gali gauti dokumentą tik tuo atveju, jei gali įrodyti konkretų interesą. <…> Viešojo sektoriaus institucijos turėtų būti skatinamos leisti pakartotinai naudoti visus dokumentus, kuriais jos disponuoja. <…>

<…>

(70) kadangi šios direktyvos tikslų, t. y. lengvinti Sąjungos masto informacijos produktų ir paslaugų, grindžiamų viešojo sektoriaus dokumentais, kūrimą, užtikrinti, kad, viena vertus, privatus verslas, visų pirma [mažosios ir vidutinės įmonės (MVĮ)], galėtų tarpvalstybiniu mastu veiksmingai naudotis viešojo sektoriaus dokumentais siekdamos kurti pridėtinę vertę turinčius informacijos produktus ir paslaugas ir, kita vertus, kad tą daryti galėtų piliečiai, siekiant palengvinti laisvą informacijos judėjimą ir komunikaciją, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl siūlomo veiksmo Sąjungos masto tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi [ESS] 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. <…>“

4 Šios direktyvos 1 straipsnyje „Dalykas ir taikymo sritis“ nustatyta:

„1. Siekiant skatinti atvirųjų duomenų naudojimą ir skatinti inovacijas produktų ir paslaugų srityje, ši direktyva nustato būtiniausias taisykles, reglamentuojančias toliau nurodytų dokumentų pakartotinį naudojimą ir tą pakartotinį naudojimą lengvinančią praktinę tvarką:

a) esamų dokumentų, kuriais disponuoja valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos;

b) esamų dokumentų, kuriais disponuoja viešosios įmonės, kurios:
   i) vykdo veiklą [2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014, p. 243)] apibrėžtose srityse;

   <…>

c) mokslinių tyrimų duomenų, laikantis 10 straipsnyje nustatytų sąlygų.

2. Ši direktyva netaikoma:

<…>

b) viešųjų įmonių disponuojamiems dokumentams:
   i) kurie rengiami kitais tikslais nei visuotinės svarbos paslaugų teikimas, kaip apibrėžta valstybių narių įstatymuose arba kitose privalomose taisyklėse;
   ii) kurie susiję su konkurencijos tiesiogiai veikiama veikla ir kuriems dėl tos priežasties pagal Direktyvos 2014/25/ES 34 straipsnį netaikomos pirkimų taisyklės;

<…>

d) dokumentams, pavyzdžiui neskelbtini duomenys [jautriems duomenims], kurie yra neprieinami dėl prieigos tvarkos valstybėje narėje, įskaitant tuos, kurie neprieinami dėl:
   i) nacionalinio saugumo (būtent valstybės saugumo), gynybos ar visuomenės saugumo apsaugos;
   ii) statistinių duomenų konfidencialumo;
   iii) komercinio konfidencialumo (įskaitant verslo, profesines arba bendrovės paslaptis);

<…>

f) dokumentams, prieiga prie kurių pagal valstybių narių prieigos tvarką ribojama, taip pat tais atvejais, kai piliečiai ar juridiniai subjektai turi įrodyti, jog turi konkretų interesą gauti prieigą prie dokumentų;

<…>

3 Ši direktyva grindžiama Sąjungos ir nacionaline prieigos tvarka ir nedaro jai poveikio.

<…>

7 Šia direktyva reglamentuojamas esamų dokumentų, kuriais disponuoja valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos ir viešosios įmonės <…>, pakartotinis naudojimas.“

5 Direktyvos 2019/1024 2 straipsnis „Terminų apibrėžtys“ suformuluotas taip:

„Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. viešojo sektoriaus institucija – valstybės, regionų ar vietos valdžios institucija, viešosios teisės reglamentuojamas subjektas arba iš vienos ar daugiau tokių institucijų arba vieno ar daugiau tokių viešosios teisės reglamentuojamų subjektų sudaryta asociacija;

2. viešosios teisės reglamentuojama įstaiga – subjektas, pasižymintis visomis toliau išvardytomis charakteristikomis:
   a) jis įsteigtas siekiant konkretaus tikslo – tenkinti bendrojo intereso poreikius, kurie nėra pramoninio ar komercinio pobūdžio,
   b) jis turi teisinį subjektiškumą, ir
   c) jis didžiąja dalimi finansuojamas valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijų ar kitų viešosios teisės reglamentuojamų subjektų lėšomis arba jo valdymas yra prižiūrimas tų institucijų ar subjektų, arba jis turi administracinį, valdymo ar priežiūros organą, kurio daugiau kaip pusę narių skiria valstybės, regionų ar vietos valdžios institucijos arba kiti viešosios teisės reglamentuojami subjektai;

3. viešoji įmonė – įmonė, vykdanti veiklą 1 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytose srityse, kuriai viešojo sektoriaus institucijos gali tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką dėl to, kad valdo įmonę nuosavybės teise, dėl jų finansinio dalyvavimo šioje įmonėje arba šią įmonę reglamentuojančių taisyklių. Prielaida, kad viešojo sektoriaus institucijos turi lemiamą įtaką, daroma bet kuriuo iš toliau nurodytų atvejų, kai tos institucijos tiesiogiai ar netiesiogiai:
   a) valdo didžiąją įmonės pasirašytojo kapitalo dalį;
   b) kontroliuoja daugumą balsų, kurie suteikiami įmonės išleistomis akcijomis;

c) gali skirti daugiau kaip pusę įmonės administracinio, valdymo arba priežiūros organo narių;

<…>

6. dokumentas –
   a) bet koks turinys bet kokia forma (raštu arba elektronine forma ar kaip garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašas);
   b) bet kuri tokio turinio dalis;

<…>

11. pakartotinis naudojimas – fizinių ar juridinių asmenų naudojimasis dokumentais, kuriais disponuoja:
   a) viešojo sektoriaus institucijos, komerciniams arba nekomerciniams tikslams, išskyrus pirminį tikslą pagal viešąją užduotį, kuriam dokumentai buvo parengti, ir išskyrus keitimąsi dokumentais tarp viešojo sektoriaus institucijų vien tik atliekant jų viešąsias užduotis, arba
   b) viešosios įmonės, komerciniams arba nekomerciniams tikslams, išskyrus pirminį tikslą teikti visuotinės svarbos paslaugas, kuriam dokumentai buvo parengti, ir išskyrus keitimąsi dokumentais tarp viešųjų įmonių ir viešojo sektoriaus institucijų vien tik atliekant viešojo sektoriaus institucijų viešąsias užduotis;

<…>“

Kroatijos teisė

6 *Zakon o pravu na pristup informacijama* (Įstatymas dėl teisės susipažinti su informacija) (*Narodne novine*, *br*. 25/13, 85/15 ir 69/22, toliau – Įstatymas dėl teisės susipažinti su informacija) 5 straipsnyje nustatyta:

„Šiame įstatyme vartojamos sąvokos turi šias reikšmes:

<…>

2. viešosios institucijos – valstybės valdymo institucijos, kitos valstybės įstaigos, vietos ar regioninės savivaldos vienetai, juridiniai asmenys ir kiti subjektai, vykdantys viešosios valdžios prerogatyvas, juridiniai asmenys, kurių steigėjas yra Kroatijos Respublika arba vietos ar regioninės savivaldos vienetas, juridiniai asmenys, vykdantys viešąsias užduotis, juridiniai asmenys, kurie pagal atskirus teisės aktus finansuojami daugiausia arba visiškai iš valstybės biudžeto arba vietos ar regioninės savivaldos vienetų biudžetų, t. y. iš viešųjų lėšų (mokesčių, rinkliavų ir kt.), taip pat komercinės bendrovės, kurių kontrolinį akcijų paketą atskirai arba kartu valdo Kroatijos Respublika ir vietos ar regioninės valdžios vienetai;

<…>

5. teisė susipažinti su informacija – naudotojo teisė prašyti ir gauti informaciją bei viešosios institucijos pareiga leisti susipažinti su prašoma informacija, t. y. paskelbti informaciją, neatsižvelgiant į pateiktą prašymą, kai toks paskelbimas kyla iš įstatymuose ar kituose teisės aktuose nustatytos pareigos;

6. pakartotinis naudojimas – fizinių ar juridinių asmenų vykdomas viešosios institucijos turimos informacijos naudojimas komerciniais ar nekomerciniais tikslais, nesusijusiais su pirminiu tikslu, dėl kurio informacija buvo sukurta ir kuris įgyvendinamas vykdant įstatymuose ar kituose teisės aktuose apibrėžtą veiklą ar užduotis, kurios paprastai laikomos viešosiomis užduotimis. Keitimasis informacija tarp viešųjų institucijų jų veiklos užduotims vykdyti nelaikomas pakartotiniu naudojimu;

<…>“

7 Šio įstatymo IV skyriuje „Teisės susipažinti su informacija apribojimai“ esančiame 15 straipsnyje numatyta:

„<…>

(2) Viešosios institucijos gali apriboti galimybę susipažinti su informacija:

<…>

2) jei ji yra komercinė ar profesinė paslaptis pagal įstatymą;

<…>

(4) Viešosios institucijos gali apriboti galimybę susipažinti su informacija, jei:

1) ji rengiama vienoje ar keliose viešosiose institucijose ir paskelbimas neparengus išsamios ir galutinės informacijos gali rimtai sutrikdyti rengimo procesą;

<…>

(8) Galimybė susipažinti su šio straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodyta informacija taip pat gali būti ribojama ir po to, kai informacija jau galutinai parengta, ypač jei jos atskleidimas labai sutrikdytų sprendimų priėmimo procesą ir nuomonių reiškimą arba sukeltų klaidingą informacijos turinio aiškinimą, išskyrus atvejus, kai informacijos paskelbimą pateisina viršesnis viešasis interesas.

<…>“

8 Nurodyto įstatymo VI skyriuje „Pakartotinis informacijos naudojimas“ esančiame 27 straipsnyje nustatyta:

„<…>

(2) Viešoji institucija suteikia naudotojams galimybę naudotis atviraisiais duomenimis ir pakartotinai naudoti informaciją, viešai skelbdama pakartotinai naudotiną informaciją arba remdamasi prašymais dėl pakartotinio naudojimo.

<…>

(5) Pakartotinio naudojimo tikslais viešosios institucijos neprivalo kurti, pritaikyti informacijos ar išskirti jos dalių, jei tam reikia neproporcingai daug laiko ar išteklių, taip pat negalima reikalauti, kad viešosios institucijos pakartotinio naudojimo tikslais toliau atnaujintų, pildytų ar saugotų informaciją.

<…>“

9 Įstatymo dėl teisės susipažinti su informacija 29 straipsnyje „Prašymas pakartotinai naudoti informaciją ir naudotojų teisių apsauga“ nustatyta:

„(1) Prašyme pakartotinai naudoti informaciją pareiškėjas, be šio įstatymo 18 straipsnio 3 dalyje nurodytų duomenų, turi nurodyti, kokią informaciją pageidauja pakartotinai naudoti, kokia forma ir kokiu būdu pageidauja gauti prašomos informacijos turinį, taip pat informacijos naudojimo tikslą (komerciniais ar nekomerciniais tikslais).

(2) Toliau išvardyti subjektai neprivalo tenkinti prašymo dėl pakartotinio informacijos naudojimo:

<…>

2. komercinės bendrovės, kurioms Kroatijos Respublika arba vietos ar regioninės savivaldos subjektas tiesiogiai ar netiesiogiai daro arba gali daryti dominuojančią įtaką dėl turimų nuosavybės teisių, finansinio dalyvavimo arba dėl bendrovės veiklą reglamentuojančių taisyklių ir kurios:

   – pagal viešuosius pirkimus reglamentuojančius teisės aktus vykdo veiklą dujų ir šilumos, elektros energijos, vandentvarkos, transporto paslaugų, oro, jūrų ir upių uostų, pašto paslaugų, naftos ir dujų gavybos, akmens anglių ar kito kietojo kuro žvalgybos ar gavybos sektoriuose,

<…>

(7) Sprendimus dėl pakartotinio informacijos naudojimo galima apskųsti Informacijos pareigūnui per 15 dienų nuo sprendimo gavimo. [Informacijos] pareigūno sprendimai neskundžiami, tačiau dėl jų galima inicijuoti administracinį teismo procesą *Visoki upravni sud* (Aukštasis administracinis teismas, Kroatija).

<…>“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

10 HP – Kroatijos Respublikai visiškai priklausanti bendrovė – šioje šalyje teikia universaliąsias pašto paslaugas. Ji taip pat užsiima komercine veikla.

11 HP gavo prašymą leisti susipažinti su informacija, be kita ko, statybų sutartimis, tarpinio mokėjimo pažymomis ir pastato priėmimo aktais.

12 HP atmetus šį prašymą, jos sprendimas buvo apskųstas Informacijos pareigūnui, šis įpareigojo HP patenkinti prašymą.

13 Gavęs HP skundą dėl Informacijos pareigūno sprendimo, *Visoki upravni sud* (Aukštasis administracinis teismas) grąžino jam bylą nagrinėti iš naujo, motyvavęs tuo, kad šio pareigūno sprendimo priėmimo metu Direktyvos 2019/1024 perkėlimo į nacionalinę teisę terminas jau buvo pasibaigęs, todėl jo HP nustatyta pareiga atskleisti informaciją turėjo būti vertinama atsižvelgiant į šioje direktyvoje įtvirtintas naujas apibrėžtis ir išimtis.

14 Pakartotinai išnagrinėjęs bylą, Informacijos pareigūnas vėl įpareigojo HP pateikti prašomą informaciją.

15 Dėl šio sprendimo HP pateikė skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam *Visoki upravni sud* (Aukštasis administracinis teismas).

16 Skundui pagrįsti HP, be kita ko, nurodė, kad Direktyva 2019/1024 buvo netinkamai perkelta į Kroatijos teisę, nes Įstatyme dėl teisės susipažinti su informacija įtvirtinta sąvoka „viešoji institucija“ savo apimtimi skiriasi nuo šios direktyvos 2 straipsnio 3 punkte įtvirtintos sąvokos „viešoji įmonė“. Be to, direktyvoje įtvirtinta pastarosios sąvokos apibrėžtis tariamai taikoma ir pakartotiniam informacijos naudojimui, ir teisei susipažinti su informacija. Galiausiai HP teigia, kad informacija, kurią jai buvo nurodyta pateikti, susijusi su jos sektorine veikla ir yra komercinė paslaptis.

17 Informacijos pareigūnas savo ruožtu teigia, kad pagrindinė byla susijusi ne su teisės pakartotinai naudoti informaciją, o su teisės susipažinti su informacija įgyvendinimu. Jis nurodo, kad Direktyvoje 2019/1024 reglamentuojami atvirieji duomenys ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinis naudojimas, tačiau ne teisė susipažinti su informacija.

18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas laikosi nuomonės, kad, siekdamas išspręsti jo nagrinėjamą ginčą, jis turi atsakyti į klausimą, ar pagrindinės bylos aplinkybėmis HP turėjo pareigą perduoti informaciją, tiesiogiai nesusijusią su visuotinės svarbos paslaugų teikimu, o tam, be kita ko, reikia nustatyti sąvokos „pakartotinis informacijos naudojimas“, kaip ji suprantama pagal Direktyvą 2019/1024, apimtį.

19 Šiomis aplinkybėmis *Visoki upravni sud* (Aukštasis administracinis teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar sąvoka „pakartotinis informacijos naudojimas“, kaip ji apibrėžta [Direktyvos 2019/1024] 2 straipsnio 11 punkte, apima prieigą prie bet kokios informacijos, kurią viešojo sektoriaus institucija ar viešoji įmonė parengė arba kuria ji disponuoja ir kurios naudotojas (fizinis ar juridinis asmuo) viešojo sektoriaus institucijos prašo pirmą kartą?

2. Ar prašymas leisti susipažinti su informacija, kurią viešojo sektoriaus institucija ar viešoji įmonė parengė arba kuria ji disponuoja ir kuri buvo sukurta vykdant jos užduotis arba yra susijusi su šios institucijos organizavimu ir veikla, gali būti laikomas prašymu leisti susipažinti su informacija, kuriam taikomos šios direktyvos nuostatos, t. y. ar šios direktyvos nuostatos taikomos visiems prašymams leisti susipažinti su informacija, kuria disponuoja viešojo sektoriaus institucijos?

3. Ar Direktyvos [2019/1024] 2 straipsnyje nurodyti subjektai, kurie privalo teikti informaciją, yra tik tos viešojo sektoriaus institucijos, į kurias kreipiamasi dėl pakartotinio informacijos naudojimo, ar naujos apibrėžtys taikomos visoms viešojo sektoriaus institucijoms ir visai jų disponuojamai informacijai, t. y. ar [šios] direktyvos 2 straipsnyje išvardyti subjektai privalo teikti informaciją, kurią jie parengė ar kuria disponuoja, ar vis dėlto [šios] direktyvos 2 straipsnyje nurodyti subjektai privalo teikti informaciją tik kai ji naudojama pakartotinai?

4. Ar Direktyvos [2019/1024] 1 straipsnio 2 dalyje numatytos pareigos teikti informaciją išimtys gali būti laikomos išimtimis, kuriomis remdamosi viešojo sektoriaus institucijos gali atsisakyti teikti informaciją, kurią jos parengė ar kuria disponuoja, ar vis dėlto tai yra išimtys, kurios taikomos tik tada, kai į viešojo sektoriaus institucijas kreipiamasi dėl pakartotinio informacijos naudojimo?“

Procesas Teisingumo Teisme

20 2023 m. liepos 27 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi *HP – Hrvatska pošta* (C-336/23, EU:C:2023:617) buvo atmestas *Visoki upravni sud* (Aukštasis administracinis teismas) prašymas nagrinėti šią bylą taikant Teisingumo Teismo procedūros reglamento 105 straipsnyje numatytą pagreitintą procedūrą.

Dėl prejudicinių klausimų

21 Pirmiausia reikia pažymėti, jog, pirma, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad šio sprendimo 11 punkte nurodytame prašyme, tapusiame pagrindu šiai bylai, buvo kalbama tik apie prieigą prie viešojo sektoriaus institucijos turimų dokumentų, ir juo nesiekta pakartotinai jų naudoti.

22 Antra, iš prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, jog, anot jį pateikusio teismo, nustatant pagrindinei bylai *ratione temporis* taikytiną teisę lemiamą reikšmę turi Informacijos pareigūno sprendimo, įpareigojančio HP patenkinti prašymą leisti susipažinti su informacija, priėmimo data: tuo momentu Direktyvai 2019/1024 perkelti skirtas terminas jau buvo pasibaigęs.

23 Šiuo klausimu primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją nacionalinis teismas pateikia klausimus dėl Sąjungos teisės išaiškinimo, atsižvelgdamas į savo paties nurodytus teisinius pagrindus ir faktines aplinkybes, kurių tikslumo Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti (2023 m. balandžio 27 d. Sprendimo *M.D. (Draudimas atvykti į Vengriją)*, C-528/21, EU:C:2023:341, 55 punktas ir jame nurodyta jurisprudencija).

24 Taigi savo klausimais, kuriuos tikslinga nagrinėti kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyva 2019/1024 turi būti aiškinama taip, kad į jos taikymo sritį patenka prašymas leisti susipažinti su viešojo sektoriaus institucijos turimais dokumentais.

25 Šiuo aspektu pažymėtina, kad, kaip matyti iš Direktyvos 2019/1024 1 straipsnio 1 dalies, siejamos su jos 9, 13 ir 70 konstatuojamosiomis dalimis, šia direktyva siekiama skatinti atviruųjų duomenų naudojimą ir sukurti sąlygas, palankias skaitmeninio turinio produktų ir paslaugų, grindžiamų viešojo sektoriaus dokumentais, plėtojimui visoje Sąjungoje ir valstybėse narėse, turint tikslą gerinti vidaus rinkos veikimą.

26 Šiuo tikslu šioje direktyvoje įtvirtinta visuma būtiniausių taisyklių dėl dokumentų, kuriais disponuoja valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos ir tam tikros viešosios įmonės, bei mokslinių tyrimų duomenų pakartotinio naudojimo ir tą naudojimą turinčių lengvinti praktinių priemonių.

27 Pagal nurodytos direktyvos 2 straipsnio 11 punktą „pakartotinis naudojimas“ – tai fizinių ar juridinių asmenų naudojimasis tokiais dokumentais komerciniams arba nekomerciniams tikslams, išskyrus pirminį tikslą vykdyti viešąją užduotį arba teikti visuotinės svarbos paslaugas, kuriam šie dokumentai buvo parengti.

28 Nors pagal Direktyvą 2019/1024 „pakartotinis naudojimas“ preziumuoja galimybę susipažinti su atitinkamais dokumentais, vis dėlto tai du akivaizdžiai skirtingi veiksmai (pagal analogiją žr. 2011 m. spalio 27 d. Sprendimo *Komisija / Lenkija*, C-362/10, EU:C:2011:703, 54 punktą).

29 Šia direktyva, kaip nurodyta jos 1 straipsnio 7 dalyje reglamentuojamas esamų dokumentų, kuriais disponuoja valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos ir viešosios įmonės, pakartotinis naudojimas, tačiau joje neįtvirtinta jokia pareiga užtikrinti prieigą prie dokumentų.

30 Iš tiesų, pagal Direktyvos 2019/1024 1 straipsnio 3 dalį, siejamą su jos 23 konstatuojamąja dalimi, ši direktyva grindžiama Sąjungos ir nacionaline prieigos tvarka ir nedaro jai poveikio. Be to, šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalies d ir f punktuose nustatyta, kad ji netaikoma dokumentams, kurie yra neprieinami arba prieiga prie kurių yra ribojama dėl valstybėse narėse galiojančios prieigos tvarkos.

31 Taigi Direktyvoje 2019/1024 neįtvirtinta teisė susipažinti su viešojo sektoriaus dokumentais, bet joje preziumuojama, kad tokia teisė egzistuoja valstybių narių ar Sąjungos teisės nuostatose, todėl prieigos prie šių dokumentų sąlygos nepatenka į jos taikymo sritį (pagal analogiją žr. 2018 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *NKBM*, C-215/17, EU:C:2018:901, 32 punktą).

32 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į pateiktus klausimus reikia atsakyti: Direktyva 2019/1024 turi būti aiškinama taip, kad į jos taikymo sritį nepatenka prašymas leisti susipažinti su viešojo sektoriaus institucijos turimais dokumentais.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

33 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (dešimtoji kolegija) nusprendžia:

2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo

turi būti aiškinama taip:

į jos taikymo sritį nepatenka prašymas leisti susipažinti su viešojo sektoriaus institucijos turimais dokumentais.

Parašai.